

Steffen Lindegaard Børgesen
Ryvej 5
8464 Galten

Revurdering af Miljøgodkendelse

Skanderborg Kommune har d. 25. juni 2008 godkendt produktionen på Ryvej 5, 8464 Galten første gang. D. 27. september 2016 fik produktionen ny godkendelse. Der er i februar 2017 offentliggjort nye BAT konklusioner, hvilket betyder, at godkendelsen nu skal tages op til revurdering.

Revurderingens hovedformål er at sikre, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelsen af den bedst anvendelige teknologi (BAT). Kommunen skal desuden vurdere om kravet til total-deposition er opfyldt for kategori 1 og kategori 2 natur.

Afgørelse

Skanderborg Kommune træffer hermed afgørelse om, at produktionen lever op til BAT (bedst anvendelig teknologi) når normerne for indhold af protein og fosfor i foder følges.

De øvrige vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse vil fortsat være gældende uden ændringer.

Der er ikke fundet grundlag for at skærpe vilkårene eller tilføje nye, jf. § 39 i husdyrgodkendelsesloven.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne revurdering og gældende miljøgodkendelser. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Høring

Skanderborg Kommune har sendt brev om, at revurderingen påbegyndes d. 13. november 2020, med anmodningen om, at indsende materiale, som kan danne grundlag for revurderingen. Skanderborg Kommune modtog den ønskede dokumentation d. 19. januar 2021.

Dato

14. juni 2021

Sagsnr.: 09.17.00-G00-5-20

Din reference

Irene Paulsen

Tlf.: 87947739

Telefontider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Åbningstider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Revurderingen blev indledt med annoncering på Skanderborg Kommunes hjemmeside d. 20. november 2020, med 14 dages frist til at komme med bemærkninger og anmode om at få udkast til afgørelse tilsendt. I høringsperioden modtog Skanderborg Kommune ingen henvendelser.

Forvaltningslovens § 19 siger, at naboer skal høres, hvis kommunens vurdering ”er til ugunst” for dem. Da revurderingens resultat er uændret produktion på Ryvej 5, 8464 Galten, som fortsat lever op til BAT, vurderer Skanderborg Kommune, at afgørelsen ikke er til ugunst for naboerne, som derfor ikke er blevet hørt.

Skanderborg Kommune har sendt udkast til afgørelsen i høring hos ejer og konsulent 23. marts 2021 og fået tilbagemelding d. 9. juni 2021.

Lovgivningsgrundlag

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 4. skal kommunen tage godkendelse af IE-brug op til revurdering, senest 4 år efter der er kommet nye BAT-konklusioner. Det gjorde der 21. februar 2017.

Herefter skal godkendelsen revurderes hvert 10. år.

Revurderingen foretages ud fra reglerne i den gældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse § 39.

Husdyrbruget er en IE-virksomhed, når husdyrbruget har:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ (høns, kalkuner, perlehøns, ænder, gæs, vagtler, duer, fasaner, agerhøns og strudsefugle, der opdrættes eller holdes i fangenskab med henblik på avl, produktion af kød eller konsumæg eller levering af vildt til udsætning)

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (2256/ 29. december 2020) fremgår i kapitel 17 en række krav, som gælder for alle IE-husdyrbrug:

§42 – der skal være et miljøledelsessystem

§43- der skal være oplæring af personale, inkl. oplæringsmateriale

§44 -der skal være en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse og en beredskabsplan

§46 – der er krav om fasefodring, reduceret indhold af råprotein i foderet eller tilsætningsstoffer, der reducerer den udskilte mængde kvælstof i gødningen. Fosfor i gødningen skal reduceres med fasefodring eller fytase

§47 – der skal anvendes energieffektiv belysning

§48 – reducerer støvmængden fra produktionen

§ 49 – hvis ovenstående eller et vilkår i godkendelsen ikke overholdes, skal kommunen straks underrettes og der skal træffes foranstaltninger, så vilkår og krav igen overholdes.

Da dette er krav i bekendtgørelsen gældende for alle IE-brug, stilles det ikke som vilkår i revurderingen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Da der er tale om en eksisterende, lovlig produktion, som ikke ændres, vil der ikke forekomme merudledninger af forurenende stoffer.

Skanderborg Kommune skal sikre, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelse af kravet om anvendelse af BAT skal medvirke til, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt, herunder at den eksisterende udledning af forurenende stoffer overholder de beskyttelsesniveauer, der er fastlagt i Miljøstyrelsens Vejledninger om bedste tilgængelige teknik (BAT).

Revurderingen skal resultere i, at vilkårene i den oprindelige godkendelse enten bibeholdes jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 40, stk. 3, slettes fordi de ikke er relevante, eller skærpes ved påbud meddelt efter husdyrgodkendelseslovens § 39, jf. § 41.

I henhold til husdyrbrugsloven skal vilkårene skærpes i følgende tilfælde:

1. der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
2. forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
3. forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
4. væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
5. det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelsehandling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, som kan medføre øget forurening.

Naturbeskyttelse

Revurderinger er ikke omfattet af pligten til at gennemføre vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsens § 7 (bek. nr. 408/2007).

Natur- og Miljøklagenævnet har afgjort, at beskyttelsesniveauet for kvælstof, ammoniak, fosfor og lugt, som er fastlagt i Bilag 3 i godkendelsesbekendtgørelsen, kun gælder i forbindelse med godkendelsespligtige udvidelser og ændringer, og ikke for revurderinger.

Klagevejledning

Der kan efter kapitel 7 i *Husdyrbrugloven* klages over kommunens afgørelse. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige tirsdag d. 13. juli 2021.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af nmkn.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning. Udnyttelse af afgørelsen i klageperioden, og mens en eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- 2) Klageren får helt eller delvist medhold i klagen
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi, klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis klager har indledt forhandlinger med ansøger og/eller kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret – for eksempel hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Ifølge § 90 i *Husdyrbrugloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*.

Med venlig hilsen

Irene Paulsen
Miljømedarbejder

Den endelige afgørelse sendes til:

Konsulent

Navn	E-mail
Styrelsen for patientsikkerhed, tilsyn og rådgivning Nord	trnord@stps.dk
Det Økologiske Råd	husdyr@ecocouncil.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnskanderborg-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg lokalgruppe	skanderborg@dof.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	oestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Forbrugerrådet	fbr@fbr.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	ae@ae.dk

Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger her:

<https://www.skanderborg.dk/databeskyttelse>

Her kan du også læse om dine rettigheder som registreret hos os, og hvordan du kontakter vores databeskyttelsesrådgiver.

Baggrund for afgørelsen

I forbindelse med revurderingen skal Skanderborg Kommune vurdere om BAT fortsat er overholdt og om beskyttet natur på udpegningsgrundlaget for Natura2000 bliver påvirket.

BAT

Ved revurderingen stilles der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi for at reducere miljøbelastningen og for at optimere ressourceudnyttelsen. For at en teknologi regnes som BAT, skal den, ud over at sikre en lav miljøbelastning, være tilgængelig for ansøgeren. Det vil sige, at teknologien skal være kendt i Danmark. Samtidig skal meromkostningen ved at indføre teknologien stå i forhold til pågældende type bedrifts betalingsevne. Krav om anvendelse af BAT er ikke afhængig af den enkelte ansøgers økonomi eller af lokale miljøforhold.

Der stilles krav til anvendelse af BAT inden for områderne: management, foder, staldindretning og forbrug af vand og energi. En del af disse krav er indarbejdet i lovgivningen, og stilles derfor ikke som vilkår i godkendelser.

Der skal foreligge en redegørelse for bedriftens anvendelse af BAT indenfor emnerne:

- Staldindretning (det skal fremgå af revurderingsskemaet inklusiv eventuelle teknologier)
- Hvordan reduceres forbrug af vand, energi og råvarer?
- Management
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Hvordan reduceres mængden af spildevand
- Om der findes skadelige eller betænkelige stoffer, som kan udskiftes med mindre skadelige eller betænkelige stoffer
- Håndteringen af farlige stoffer
- Hvordan produktionsprocesserne er optimeret mest mulig
- Hvad gøres for at begrænse mængden af affald og hvordan sikres mest mulig genbrug
- Beredskabsplanen skal opdateres (Forebyggelse af uheld og begrænsning af konsekvenserne heraf)

I forbindelse med revurderingen er der indsendt en redegørelse af, hvordan produktionen lever op til BAT, se bilag 1. Vi vurderer, at redegørelsen er fyldestgørende for produktionens efterlevelse af BAT kravene.

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

I henhold til Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår er emissionsgrænsen beregnet til 12.070 kg ammoniak-N/år (skema 222647) fra stald og lager. Det vil sige, hvis fordampningen fra den aktuelle produktion beregnes til at være lig eller mindre emissionsgrænsen, vurderes produktionen at leve op til BAT.

Den faktiske fordampning er beregnet til at være 12.070 kg N/år. Dermed vurderer vi, at produktionen lever op til BAT i forhold til ammoniakfordampning (fra stald indretning og gødningslager).

I beregningen af ammoniakemission er taget udgangspunkt i staldenes bruttoareal.

Valg af fodertiltag

I den eksisterende godkendelse er foderets sammensætning reguleret således, at der maksimalt må være 154,50 g råprotein i foderet og der maksimalt tildeles 2,84 FE/slagtesvin, svarende til normen på tidspunktet for godkendelsen. Der var ligeledes vilkår til indhold af fosfor i foderet.

Dette er erstattet af bindende krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor bortfalder vilkår i revurderingen, som regulerer råprotein og fosfor i foderet.

I den fremsendte redegørelse er beskrevet, at der anvendes fasefodring i produktionen.

Det vurderes, at når krav til fodring i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen følges, lever produktionen op til BAT i forhold til fodring.

Opbevaring af husdyrgødning

Vilkåret om en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder fastholdes. Dermed sikres, at husdyrgødningen kan opbevares indtil udbringning kan ske på det mest optimale tidspunkt i forhold til udnyttelse af gødningsværdien i husdyrgødningen.

Derudover vurderer vi, at BAT for opbevaring og anvendelse af husdyrgødning er opfyldt, når kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves. Da disse er generelle krav, stilles de ikke som vilkår i denne revurdering.

BAT- krav Vand- og Energibesparende foranstaltninger

Indsats for at begrænse vand- og elforbruget er beskrevet i den fremsendte redegørelse, se bilag 1. Samlet set vurderer vi, at disse tiltag betragtes som BAT.

Der stilles vilkår om, at vand- og elforbruget skal registreres mindst én gang årligt med henblik på at minimere forbruget.

BAT-krav håndtering af farlige stoffer

I håndtering af farlige stoffer er reguleret i generelt lovgivningen; opbevaring og brug af pesticider, sprøjtejournaler, krav i olietankbekendtgørelsen.

Vi vurderer det om BAT i forhold til farlige stoffer, når den nationale lovgivning overholdes.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet, er det BAT at:

- Identificerer og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild

- Planlægge gødning af markerne korrekt.

I den indsendte redegørelse, bilag 1, er beskrevet dels hvordan produktionen lever op til lovens krav inden for dette område og dels hvordan produktionen har andre tiltag, som begrænser produktionens påvirkning af det omgivende miljø.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedrørende management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Natur2000 og kategori 2 natur

Beskyttelsesniveauerne for omkringliggende natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 26. Det mest restriktive krav er 0,2 kg N/ha/år til kategori 1 natur, hvilket er gældende når der to eller flere andre husdyrbrug, som påvirker det samme naturområde.

Nærmeste Natura2000-område er ”Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose” ca. 3 km øst for anlægget. Total-depositionen til området er beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Denne beregning er taget udgangspunkt i bruttoarealer, dvs. at hele staldbygningen er regnet med som produktionsareal.

Depositionen overholder kravene til total-deposition i Husdyrbrugloven, og vurderes dermed ikke at påvirke ammoniakfølsom natur i Natura2000 området.

Nærmeste kategori 2 naturområder ligger længere væk end nærmeste kategori 1 natur, og vil derfor ikke blive påvirket af produktionen.

Samlet vurdering

BAT-kravet er beregnet via husdyrgodkendelse.dk. På denne baggrund er krav til råprotein i foderet bortfaldet. Krav til fosfor er siden godkendelsen blev skrevet ind i national lovgivning, og vilkår som regulerer fosfor er derfor bortfaldet.

Siden miljøgodkendelsen blev givet i 2016, er der kommet en række yderligere generelle krav til IE-brug, som sikrer at husdyrbrugene lever op til BAT.

På den baggrund vurderer Skanderborg Kommune, at alle punkter under BAT overholdes og ingen naturområder påvirkes væsentligt af produktionen.

Opsummering af gældende vilkår for produktionen

Nye vilkår er markeret med NY, og vilkår om er bortfaldet er streget over.

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

2.1 GENERELT

- 2.1.1 Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- 2.1.2 Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer, der fremgår af vilkårene.
- NY 2.1.3 Godkendelsen skal revurderes senest 10 år efter denne revurdering.

2.2 PRODUKTIONSNIVEAU

Godkendelsen omfatter en sobesætning på op til 1.000 årssøer, 30.000 smågrise og 3.500 slagtesvin. Der kan være mindre udsving i antallet af dyr i mellem dyregrupperne, men det maksimale antal DE/år må ikke overskrides. I denne godkendelse er vurderet arealer til ~~392~~ DE/år (areal*1,4) ved ~~1,4~~ DE/ha. ~~Inden produktionen udvides ud over dette, skal nye udbringningsarealer anmeldes og godkendes af kommunen og dokumentation for supplerende opbevaringskapacitet indsendes.~~

2.3 FOSFOR og PROTEIN i FODER

	Protein, g/FE	Fosfor, g/FE
Søer	~~123,3~~	Norm, 4,65
Smågrise	~~161,5~~	Norm, 5,2
Slagtesvin/pølte	~~141,5~~	4,7

Mængden af tildelt foder følger normen.

2.4 STØJGRÆNSER

- 2.4.1 Svinebrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

- 2.4.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.
- 2.4.3 Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

2.5 BESKYTTELSE AF JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND ved bygning

2.5.1 Gylle

I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

Der skal anvendes gyllevogn med kran monteret på, som svinger ind over tanken, eller der skal anlægges en læsseplads, hvorfra spild ledes til en opsamlingsbeholder.

2.5.2 Sprøjtemidler

Påfyldning af marksprøjten skal foregå på en befæstet plads med afløb til en Opsamlingsbeholder eller i marken.

Hvis der ved et uheld løber sprøjtemiddel i opsamlingsbeholderen, skal indholdet straks fortyndes og udspreddes på den mark, der skulle sprøjtes.

- 2.5.3 Ved påfyldning af vand til marksprøjten skal der anvendes en særskilt mellembeholder, så tilbagesug til vandforsyningen forhindres. Tappehanen eller vandslangen skal være fjernet eller hævet over vandoverfladen, inden vandet iblandes sprøjtemiddel.

- 2.5.4 Skyllevand fra indvendig vask af sprøjteudstyr skal udspreddes på marken. Udvendig vask skal foregå på et befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder, og vaskevandet skal ledes til gyllebeholderen eller i marken.

2.5.5 Udleveringsrampen

Gødning og vaskevand fra udleveringsrampen skal ledes til gyllekanalerne eller til en opsamlingsbeholder og videre til gyllebeholderen.

2.5.6 Flydende foder

Flydende foder eller gødningsstoffer må ikke ved spild kunne afledes til dræn eller vandløb – fx krav til opsamling eller afløb under valle-tanke.

2.5.7 Spildevand

Spildevand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning, som skal ledes til en gyllebeholder, da det kan indeholde rester af foder og gødning.

2.6 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning på ejendommen inkl. lejet kapacitet skal have en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder.

Dokumentation for lejet opbevaringskapacitet indsendes i form af en underskrevet lejekontrakt til Skanderborg Kommune

---

2.7 AFFALD

- 2.7.1 Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
- 2.7.2 Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald fx i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

- 2.7.3 I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares således, at de er afskærmet imod hunde og vilde dyr på en måde, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.
Større døde dyr skal afhentes hurtigst muligt og anmeldes til afhentning senest 24 timer efter dyret er konstateret dødt. Døde dyr opbevaret i en container uden køl, skal tømmes senest 5 dage efter påfyldningen er begyndt. (Bek. Nr. 439 af 11. maj 2007).
-

2.8 LUGT

- 2.8.1 Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Ventilationsanlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov, dog mindst en gang om året.
- 2.8.2 Der skal jævnligt gøres rent i staldene, dvs. i det mindste når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
-

2.9 SKADEDYR OG STØV

- 2.9.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Danmarks Jordbrugsforskning, skadedyrlaboratoriet.
- 2.9.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
-

2.10 OLIETANKE

- 2.10.1 Opbevaring af diesel og fyringsolie i overjordiske tanke, skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.10.2 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
-

2.11 UHELD

- 2.11.1 Landbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet utilsigtet udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.
- 2.11.2 Pumpning af gylle til gyllevogn skal ske under opsyn. Pumpeanlægget til og fra gyllebeholderen skal være udformet, så pumpen ikke kan aktiveres ved et tilfælde
- 2.11.3 Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf.112.
-

2.12 OPHØR

Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand

Markdrift

2.13 AFGRØDER

2.13.1 Sædskifte med minimum 15 % vinterraps og 14% efterafgrøder

2.13.1 På arealerne inden for det nitrutfølsomme område, i alt 35 ha (mark 1, mark 8-1 og mark 2-1), anvendes et grundvands sædskifte med 40 % miljøgræs, i alt minimum 14 ha årligt med miljøgræs. Dette skal fremgå af mark- og gødningsplaner

2.13.2 Der etableres 2% flere efterafgrøder, end det til enhver tid gældende lovkrav.

2.14 BRÆMMER

2.14.1 10 m dyrkningsfri bræmmer langs Høver Bæk og Nordre Landkanal

2.14.2 10 m dyrkningsfri bræmmer omkring alle vandhuller

2.14.3 Jordbundsanalyser, fosfor tal (Pt) mindst hvert 5. år. Hvis Pt over 6, skal der være Pbalance på marken.

2.15 EGENKONTROL

NY 2.15.1 Der skal hvert år udarbejdes en journal, dvs. en samling af nedenstående oplysninger, som opbevares på ejendommen og kontrolleres ved tilsyn.

1. Dokumentation for besætningens størrelse, fx E-kontrol og salgsfakturaer.
2. Servicerapport for eftersyn og justering af ventilationsanlæg.
3. Dokumentation for bortskaffelse af affald.
4. Dokumentation for grundvands sædskifte via indsendte mark- og gødningsplaner og gødningsregnskab
5. Uheld, der har medført risiko for forurening af grundvand eller vandløb.
6. Registrering af vand og el-forbrug, mindst 1 gang årligt, med henblik på at minimere forbruget
7. Dokumentation for drift gyllekølingsanlægget, tid og temperatur sænkning.
8. Gødningsregnskab/markplan, som dokumenterer afgrødefordeling, 2 % ekstra efterafgrøder og 40 % Miljøgræs i nitrutfølsomme områder (min 14 ha/år)
9. Jordbundsanalyser mindst hvert 5. år, minimum med Pt tal.

2.15.2 Kontrol af støj

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkår 2.3 om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at landbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet.

Udgifterne hertil afholdes af landbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal.

Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, Målinger af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

Bilag 1

BAT-redegørelse Ryvej 5, 8464 Galten (revurderingsskema 222.647)

Staldindretning

Ammoniakemissionen fra ejendommens dyrehold er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. I beregningerne er der indtastet bruttoarealer for staldene listet i tabel 1.

Stald-nr.	Staldtype	Dyretype
4a Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise
4b Gl. slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtesvin
5 Sostald	Delvis spaltegulv, hhv. kassestier og løsgående	Søer, golde og drægtige
6 Geder	Dybstrøelse	Geder
11 Østfløj Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise

Tabel 1: Oversigt over stalde

Sostalden er indrettet med delvist spaltegulv i både løbe- og drægtighedsstald samt i farestald. I slagtesvinestalden er der drænet gulv og spalter (33/67) og smågrisestalden er en toklimastald med delvis spaltegulv.

Beregningerne i husdygodkendelse.dk viser, at husdyrlovens totaldepositionskrav for ammoniak til kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt for produktionen på ejendommen.

Energiforbrug (vand, energi og råvarer)

Vand

På bedriften er der løbende opmærksomhed på vandforbruget, som kontrolleres ca. én gang hver måned.

Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler samt vandkopper over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcis det drikkevand grisene tapper.

For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, rengøres staldene ved at sætte i blød med et computerstyret anlæg, som minimerer vandforbruget. Efterfølgende renses med højtryksrensere.

Overbrusningsanlæg i staldene er computerstyret, hvormed vandforbruget minimeres.

Energi

Der anvendes LED-belysning i staldene. Mellem hvert hold grise rengøres staldene,

herunder også ventilationen. Ventilationen er temperaturstyret, således at der kun ventileres, når der er behov. Dermed opnås optimal temperatur i stalden og der bruges ikke mere energi end nødvendigt.

Varmekilde i klimastalde og farestald er gulvvarme, hvilket giver et lavere energiforbrug pga. lavere rumtemperatur.

Føllevej 5 – 8410 Rønne – Tlf. 8791 2000 – www.landboforening.dk

- en del af Dansk Landbrugsrådgivning

Korn til foder formales på skivemølle med snegletransport – hvilket giver lavt energiforbrug og høj foderkvalitet.

Udendørs belysning er sensorstyret, hvilket minimerer energiforbruget til belysning.

Der er installeret lavenergiventilatorer i staldene, som sikrer en optimal ventilation med lavest muligt energiforbrug.

Der anvendes halmfyr til opvarmning på ejendommen.

Råvarer

Råvarer/foder opbevares i lukkede siloer, som er utilgængelige for skadedyr. Siloerne er lukkede og forsynet med støvposer – hvormed det sikres, at der ikke sker spild af næringsstoffer til det omgivende miljø.

Der anvendes fasefodring på bedriften, for at opnå en bedre udnyttelse af foderet. Ved fasefodring anvendes flere blandinger for bedre at ramme grisenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode - og derigennem at reducere dyrenes udskillelse af kvælstof og fosfor.

Management

På bedriften er der følgende managementtilag:

- Hvert år indsendes gødnings- og husdyrindberetning samt mark- og gødningsplaner.
- Der udarbejdes en beredskabsplan på ejendommen.
- Der føres sprøjtejournal og vand- og energiforbrug opgøres en gang årligt i forbindelse med
- regnskabet.
- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

- Bedriften indgår i Danish Crowns Klimakontrol, som er en del af slagteriets bæredygtighedsprogram. Som en del af kontrollen foretages en uvildig gennemgang og kontrol af bedriften, som kortlægger gårdens klimaaftryk – og der arbejdes med konkrete mål for at nedbringe gårdens klimaaftryk – fx gennem optimering af fodring og energiforbrug.
- Der arbejdes med miljøledelse på bedriften.
- Markbruget på ejendommen er under omlægning til CA (Conservation Agriculture). På sigt forventes den pløjefri dyrkning at reducere forbruget af pesticider, gødning og energi, mens biodiversiteten på bedriftens arealer forventes øget.
- Der er i 2020 plantet 3,2 km. læhegn på ejendommen (3- til 10-rækkede hegn). Plantning er udført for at forskønne ejendommens udtryk i landskabet og for at øge biodiversiteten på bedriftens jord. Der forventes tillige etableret et vandhul i nær fremtid – for også derved at bidrage til højere naturværdi og øget biodiversitet på ejendommen.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Ved opbevaring og behandling af husdyrgødning anvendes der følgende foranstaltninger på ejendommen:

- Gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol.
- Gyllekanaler i staldene efterses for revner og huller.
- Der er ikke spjæld eller lignende mellem fortank og gyllebeholder.
- Lageret tømmes så vidt muligt hvert år og inspiceres visuelt.
- Der føres logbog til kontrol af flydelag.
- Ved kontrol af flydelaget kontrolleres det, at kapaciteten er tilstrækkelig.
- Påfyldning af gylle sker under opsyn.
- Udbringningsudstyr efterses inden ibrugtagning.
- Gyllen udbringes i henhold til gældende regler således, at der ikke er risiko for tilledning af gylle til dræn og vandløb.

Hvordan reduceres mængden af spildevand?

Mængden af spildevand fra staldene søges reduceret ved at anvende computerstyret iblødsætning med efterfølgende højtryksrensning ved staldvask – samt ved brug af drikkenipler og drikkekopper over fodertrug, som løbende kontrolleres for evt. lækager. Spildevand fra staldene, i form af vaskevand og drikkevandsspild, afledes til gyllebeholdere.

Mængden af sanitært spildevand fra personalerum søges løbende reduceret ved brug af vandbesparende armaturer og toiletter. Sanitært spildevand fra personalrum i stalden bortledes via nedsivningsanlæg.

Anvendelse af skadelige eller betænkelige stoffer, som kan udskiftes med mindre skadelige eller betænkelige stoffer

Anvendelsen af medicinsk zink til smågrise er under udfasning på ejendommen – og vil ved udgangen af juni 2022 ikke længere blive anvendt i foderet.

Brugen af kobber i smågrisenes foder søges løbende minimeret, for derved at reducere udledningen af kobber til markerne via gyllen.

Rengørings- og desinfektionsmidler, som bliver anvendt i staldene, bliver løbende udskiftet til mere miljøvenlige alternativer.

Der anvendes udelukkende rovfluer til bekæmpelse af fluer, hvormed der ikke foretages kemisk fluebekæmpelse.

Håndtering af farlige stoffer

Pesticider opbevares frostfrit og i et aflåst rum. Rummet har fast bund og ingen afløb. I rummet findes desuden materiale, som kan opsuge væske, hvis der skulle spildes noget.

Der føres medicinjournal for at minimere og optimere brugen af medicin på bedriften. Medicinrester opbevares aflåst og bortskaffes til godkendt aftager.

Påfyldning og rengøring af marksprøjten sker i marker med plantedække.

Dieselolie opbevares i en typegodkendt overjordisk tank, som står op en fast bund, uden afløb.

Smøreolie og spildolie opbevares i en lukket beholder i maskinværkstedet, på fast gulv. Her findes også savsmuld og grus, som kan opsuge eventuelt spild. Spildolie bortskaffes til godkendt aftager.

Døde dyr placeres i nedgravet og overdækket betongrubbe – og affald fra farestalden lægges i godkendt plastcontainer. Begge typer affald afhentes af DAKA.

Hvordan produktionsprocesser er optimeret mest muligt

Der udføres E-kontrol i produktionen og foderet analyseres jævnligt.

Hvad gøres der for at begrænse mængden af affald og hvordan sikres mest muligt genbrug

Alle typer erhvervsaffald sorteres og afhentes af godkendt renovationsfirma (HCS).

Metal bortskaffes til skrothandler.

Såsåed, gødning og foder håndteres løst, hvormed mængden af emballage minimeres.

Beredskabsplan

Der udarbejdes beredskabsplan for bedriften. Planen bliver løbende ajourført og gennemgået med de ansatte på bedriften.

